Nr. DOK-4073 Teisminio proceso Nr. 2-68-3-05785-2023-1

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. rugsėjo 27 d. Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Andžej Maciejevski (kolegijos pirmininkas), Egidijos Tamošiūnienės ir Agnės Tikniūtės,

susipažinusi su 2023 m. rugsėjo 4 d. paduotu pareiškėjo M. S. kasaciniu skundu dėl Vilniaus apygardos teismo 2023 m. rugspjūčio 10 d. nutarties peržiūrėjimo

nustatė:

Pareiškėjas M. S. padavė teismui skundą dėl antstolio Sauliaus Mulevičiaus veiksmų, kuriame prašo atšaukti varžytynes Nr. 240854, panaikinti antstolio Sauliaus Mulevičiaus 2023 m. kovo 16 d. patvarkymą Nr. S-23-170-3984 dėl pareiškėjo turto pardavimo iš varžytynių paskelbimo ir 2023 m. kovo 16 d. vykdymo išlaidų apskaičiavimą.

Vilniaus apygardos teismas 2023 m. rugpjūčio 10 d. nutartimi paliko nepakeistą Vilniaus miesto apylinkės teismo 2023 m. birželio 5 d. nutartį, kuria teismas nutarė atmesti pareiškėjo M. S. skundą dėl antstolio Sauliaus Mulevičiaus veiksmų.

Kasaciniu skundu pareiškėjas M. Š. prašo panaikinti Vilniaus apygardos teismo 2023 m. rugpjūčio 10 d. nutartį ir klausimą išspręsti iš esmės

Pareiškėjo kasacinis skundas grindžiamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytais kasacijos pagrindais – materialiosios ir proceso teisės normų pažeidimu, turinčiu esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, jeigu šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui, taip pat skundžiamame teismo sprendime (nutartyje) nukrypimu nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikos.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyto kasacijos pagrindo buvimą būtina pagristi išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindaj patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat kad jis (teisės

pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskustuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Pareiškėjo kasaciniame skunde nurodomi tokie esminiai argumentai:

- Tiek pirmosios instancijos teismas, tiek apeliacinės instancijos teismas netinkamai aiškino CPK 681 straipsnio 3 dalyje įtvirtintą terminą, motyvuodami tuo, kad minėtoje normoje įtvirtintas terminas, skirtas teikti prieštaravimus dėl ekspertizės išvados ir dėl antstolio atlikto turto įvertinimo bei nepagrįstai konstatuodami, kad pareiškėjas praleido terminą skusti 2022-11-08 antstolio patvarkymą dėl areštuoto turto įvertinimo. Prieštaravimų dėl turto vertės nepateikimas antstoliui per CPK 681 straipsnio 3 dalyje nurodytą terminą neapriboja pareiškėjo galimybės ginčyti antstolio veiksmų teisėtumą pagal CPK 510, 512 straipsnių nuostatas. Ginčo turtas nebuvo eksperto apžūrėtas iš vidaus ir taip buvo pažeistos turto savininko – pareiškėjo teisės ir teisėti interesai, susiję su tinkamu turto įkainojimu. Tai paaiškėjo, kai po antstolio paskelbtų ginčo varžytynių į jį kreipėsi besidominantys turtu asmenys, teiraudamiesi, ar išvaržomas turtas gyvenamas, nes jis nebuvo apžūrėtas iš vidaus. Skundžiamas antstolio 2023-03-16 patvarkymas dėl varžytynių paskelbimo yra tiesiogiai susijęs su vykdomojoje byloje atlikta turto vertės ekspertize, nes pradinė išvaržomo turto kaina nustatyta pagal 2022-11-08 patvarkymą dėl areštuoto turto įvertinimo. Tai, kad pareiškėjas neskundė 2022-11-08 patvarkymo dėl areštuoto turto įvertinimo, nereiškia antstolio veiksmų teisėtumo remtis įstatymo reikalavimų neatitinkančia eksperto atlikta turto vertės nustatymo ekspertize bei priimant vėlesnius procesinius veiksmus, susijusius su turto varžytynių paskelbimu bei pradinės kainos nustatymu.
- Pirmosios ir apeliacinės instancijos teismo išvada, kad nėra pagrindo vertinti antstolio veiksmus paskiriant ekspertizę ir įkainojant turtą neteisėtais prieštarauja kasacinio teismo išaiškinimui, kad vykdymo procese areštuotas turtas turi būti įkainotas objektyviai, kaina, maksimaliai artima esančiai laisvojoje rinkoje turto rinkos kainai (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. spalio 11 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-344-421/2018).
- Teismai rėmėsi antstolio pateikta informacija, kad ginčo turto ekspertizės aktas kartu su 2022-11-08 patvarkymu iteiktas pareiškėjui praėjus penkioms dienoms nuo išsiuntimo. Teismai šių aplinkybių netyrė ir nesiaiškino, ar antstolis tinkamai laikėsi pareigos įkelti į AIS visą bylos medžiagą bei pareigą tinkamai išsiųsti procesinius dokumentus proceso šalims bei užtikrinti susipažinimą su tokių dokumentų turiniu. Iš AIS sistemos vaizdo matyti, kad pridedamų dokumentų nėra, nors pačiame patvarkyme Antstolis nurodo, kad pareiškėjui

pridedamas 2022-10-27 ekspertizės aktas. Ekspertizės akto ne tik nėra AIS, bet jis ir nebuvo išsiųstas iš AIS ir įteiktas pareiškėjui. Pareiškėjas, skųsdamas antstolio veiksmus, ekspertizės aktą laikė įrodymu, kurį ginčijo dėl turto įkainojimo tvarkos pažeidimo, todėl šiuo atveju teismai nagrinėdami skundą turėjo remtis ne CPK 681 straipsnio 3 dalyje įtvirtintu 3 dienų terminu, o vadovautis CPK 177 straipsnio 1 dalimi ir vertinti šį įrodymą laikantis CPK 218 straipsnyje įtvirtintų kriterijų.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamų triesmų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliama tokių teisės klausimų, kurie atitiktų CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad teismai netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas ir kad tai galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui. Kasacinio skundo argumentais taip pat nepagrindžiamas nukrypimas nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo

praktikos bei CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodyto kasacijos pagrindo egzistavimas.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai). Be to, pagal CPK 111 straipsnio 2 dalies 2 punktą kasaciniame skunde turėjo būti nurodyta, bet nėra nurodyta, suinteresuoto asmens procese adresas, taip pat nenurodytas suinteresuoto asmens M. M. adresas.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais, 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui. Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai

Andžej Maciejevski

Egidija Tamošiūnienė

Agnė Tikniūtė